

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2011/2012

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek vedoucího**

Jméno a příjmení studenta: BcA. Michaela Dašková

Název práce: *Fantastický moment*

Posudek: Michaela Dašková se ve své teoretické i praktické diplomové práci soustředí na subjektivně zažívané jevy, které vymezuje označením „Fantastický moment“. Výsledkem její ateliérové práce je stejnojmenná autorská kniha.

Sama Fantastický moment definuje: „Jedná se o okamžik vnímání nebo prožívání situace, která způsobí jejímu recipientovi vytržení z každodennosti. Bývá způsobena neznámou shodou okolností. Její součástí bývá i pochybování o její opravdovosti.“

Fantastický moment se tedy odehrává v souvislosti s narušením zaběhaných vzorců vnímání, prožívání, a to například optickou iluzí, náhodnou souhrou okolností, setkáním se zdánlivě neznámým apod. Okamžik není většinou univerzálně prostředkovatelný, realizuje se v průsečíku mezi subjektivní pamětí/mozkem, smyslovými receptory zažívajícího a aktuálním rozpořčením fyzického světa okolo něj.

Michaela moment tematizovala už dříve ve své bakalářské práci. Zatímco zde zobrazila osobně prožité situace prostřednictvím videa, které ilustrovalo zažité, anonymní divák v nich mohl odkrýt iluzivnost pohyblivého obrazu. V praktické části magisterské práce se pustila mimo rámec tradičně vymezeného uměleckého díla, do civilních situací, reflektovaných autorkou a jí blízkými osobami. Michaela Dašková fantastické momenty ve svém okolí dotazuje, zaznamenává, ale také vytváří, simuluje podmínky, za jakých k nim může dojít.

Vzpomínky, které Michaela z vlastní zkušenosti i v reflexích okolí dlouhodobě sbírá, dokumentují širokou škálu různorodých okamžiků. Je zřejmé, že spíše než o vědecky exaktně vymezený problém jde o sdílený rámec podobné zkušenosti, který svým tázáním aktivuje. Zaznamenané fantastické momenty většinou nelze reprodukovat. Jen v několika případech situací, u kterých bezprostředně byla, doplňuje verbální popis, fotografie. (Např. silueta židle, v níž přítel uviděl lamu, nebo čepice, kterou dědeček nejprve viděl na fotografii babičky a potom dostal k Vánocům). Charakteristické je, že fotografie fantastický moment znovu nenavodí, ale spolu s popisem spíše prostředkuje zážitek. Zaznamenané osobní příběhy tak motivují mj. k dosazování vlastních zkušeností.

Podobně asociativně lze vnímat i intervence, které Michaela provedla v důvěrně známých domácích prostředích. Jak sama říká: „Pomocí tajných zásahů a změn vytvářím podmínky pro potenciální vznik fantastického momentu. K jeho vzniku nebo odhalení těchto změn doposud nedošlo a možná ani nedojde.“ Tak například dokresluje stránku křížovek, které maminka každý den luští, zaměňuje trička ve skříních dvou babiček, aby přenesla charakteristickou vůni. K zajímavému překvapení na druhou stranu dochází, když se rozhodla vyšít otci datum na montérky. Přitom si nevšimla, že pracně vystehovala datum dne, který nikdy nebyl.

Práce Michaely Daškové odkazuje k privátním zónám, kde může být bezprostředně zažívána úzkým okruhem osob. Autorka tedy řešila i otázku, jak a jestli vůbec zážitky předat anonymnímu publiku a jestli lze podobné okamžiky veřejně navozovat.

Shromážděné materiály nakonec publikuje v autorské tiskovině. Subjektivní vzpomínky se v ní prolínají s dokumentací intervencí. Dochází k zajímavému momentu napětí mezi náhodně vzniklou situací a zamýšleným autorským aktem. Listování knihy, ale i autorčina angažovanost v průběhu zpracování vedou ke zjitřování citlivosti k okolnímu světu a i ke zvláštnímu momentu apropiace subjektivních okamžiků autorkou.

Velmi si cením možnosti sledovat a komunikovat o procesu vzniku a provedení této práce. Autorská kniha Michaely Daškové je podle mě adekvátním výstupem projektu a autonomním uměleckým dílem. Protože nemám žádné kritické výhrady, prosím autorku o doplnění informací o distribuci knihy.

Návrh hodnocení: A

Vypracoval(a): MgA. Barbora Klímová

Datum: 3. 5. 2012

Podpis: